

Gazeta Olsztyńska

Organ Związku Polaków w Prusach Wschodnich.

„Gazeta Olsztyńska” z dodatkami „Gość Niedzielny” i „Gospodarz” wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt.

Przedpłata wynosi kwartalnie 9 mk. miesięcznie 3 mk. Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 50 fenigów za miejsce rządka sześciomiejscowego. — Wiersz reklamowy 2,— mk. Przy dochodzeniu sądowym należności wszelkie rabaty upadają.

Ojców mowy, ojców wiary —
Brońmy zgodnie młody, stary.

☒ Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! ☒

Drukiem i nakładem: Joanny Pieniężnej.
Redakcja i Administracja: Olsztyn, Mühlenstr. 2. Tel. 531.
Godziny przyjęć: od 12-tej do 1-szej w połud.
Listy do redakcji należy adresować:
„GAZETA OLSZTYŃSKA” ALLENSTEIN, OSTPR.
Rękopisy redakcja zwraca tylko na wyraźne żądanie.

Redaktor: Ludwik Łydko.

Telegramy.

Konferencja w Lympe?

Londyn, 19 maja. (S.) Jest dziś już prawie pewnym, że Briand zjedzie się w sobotę z Lloydem George w Lympe. Przy obradach nad Górnym Śląskiem Stany Zjednoczone Ameryki udziału nie wezmą. Rząd w Waszyngtonie uważa kwestję Górnego Śląska za wewnętrzną europejską sprawę, w którą mieszać się niema zamiaru. Prasa niemiecka jest z takiego obrótu rzeczy zadowolona.

„Die wehrlose Ostmark“.

Królewiec, 19 maja. (S.) Pod tym tytułem podaje „Ostpreussische Zeitung” następujący telegram z Berlina. Na podstawie noty generała Nolleta dotyczącej rozbrojenia wyda jutro minister wojny rozkazy dotyczące rozbrojenia fortec wschodnich i zniszczenia zbytecznego materiału wojennego, ponieważ treść rozkazów znajdować się musi już 20 bm. w ręku komisji koalicyjnej. Przy zniszczeniu materiału wojennego rozchodzi się przedewszystkiem o części karabinów maszynowych, amunicję, uniformy itd.

Ciemnota na Mazurach.

Szczytno, 19.5.21. (S.) Pisma berlińskie podają długie artykuły swoich korespondentów o ciemnocie i zabobonach panujących na Mazurach. W Muszakach i Jablonce dzieje się coś niezwykłego. Pod Muszakami znajduje się tak zwana „złota góra” w której siedzi król na tronie wśród stosów złota, które można zapłacić całe dług koalicyjny. „Złota góra” się wkrótce otworzy i król wyjdzie ze swoimi skarbnami i stanie się królem królów. Setki Mazurów wędruje do owej „złotej góry” i słucha opowiadań sekcjarzy, którzy rzekomo byli wewnątrz góry i widzieli króla i skarby. Modlą się tam ludziska i powtarzają różne formułki i zaklęcia.

Prasa niemiecka donosi również, że pewna Mazurka w nocy tajemnie za złotem kopała na „Złotej górze”. Przestraszona uciekła w nocy i oszalała w lasach mazurskich. Dalszych ofiar ciemnoty spodziewać się należy. „Vossische Zeitung” wzywa sfery rządowe niemieckie aby wejrzały w tę sprawę.

(Korespondencje te potwierdzają wszystkie cośmy o Mazurach pisali. Lud mazurski pod rządem pruskim germanizowany nie znający ani polskiego ani niemieckiego języka przystępnym jest przeważnie dla wszelkiej ciemnoty i zabobonów. „Pruski Przyjaciel Ludu” i kalendarz Hensela są także dowodami jasnego niskiego poziomu kultury ludu na Mazurach, który podobne piśmidła zoehydzające w polskim języku mowę i narodowość polską kupuje i czyta. Red.)

Wilno o Górnym Śląsku.

Wilno, 19. 5. Odbił się tu wiec górnośląski, Uchwalono rezolucję, żądającą przyłączenia Śląska do Polski i wzywającą ludność do czynnego poparcia ruchu powstańczego.

Nota włoska do Polski.

Warszawa, 19. 5. Włoski charge d'affaires złożył Rządowi polskiemu notę, zwracającą uwagę, że w niektórych punktach Górnego Śląska, zajętych przez wojska włoskie, przyszło do starć. Gdyby się to powtórzyło, życzliwy stosunek Włoch do Polski mógłby ulec zmianie.

Naczelnik Polski do króla Włoch.

Rzym, 19. 5. Marszałek Piłsudski, jak donoszą dzienniki, przesłał królowi włoskiemu głębokie ubolewanie z powodu śmierci na Górnym Śląsku Włochów pełniących swój obowiązek.

O Górny Śląsk.

(S) „Ein Schachzug Korfantys”, „ein neues Manöver Korfantys”, „Rückzug Korfantys”, „Täuschungsversuch Korfantys” — oto tytuły artykułów w prasie wschodniopruskiej niemieckiej, która zajmuje się ukończeniem powstania na Górnym Śląsku. Zdaje się, że taki obrót sprawy na Górnym Śląsku Niemców nie zadawała. Pewni politycy niemieccy tutejsi najchętniej by widzieli, gdyby Niemcy powstał i przy pomocy importowanej z Niemiec zgnieśli przemocą powstanie.

Niepokoje Niemców mowa Brianda, która opiera się na faktach historycznych, na statystykach i na traktacie wersalskim, który mówi o większości gmin. Niepokoją Niemców również źródła niemieckie, a nawet statystyki niemieckie dotyczące Górnego Śląska. Najchętniej by powiedzieli Niemcy, jak to swego czasu na Mazurach, że statystyki są sfalszowane celem uzyskania „Ostmarkenculagi”. Jest to jednakże broń obosieczna i niebezpieczna. Na Mazurach nie ma Polaków, są tylko Prusacy mówiący po mazursku, na Górnym Śląsku niema również Polaków, lecz są „Wasserpollacken”. Takiemi karkołomnymi wywodami unicestwić pragną Niemcy fakta historyczne im dzisiaj bardzo niewygodne.

Prasa francuska z zapalem popiera sprawę polską na Górnym Śląsku. Naród francuski szybko zapoznał się z historią Polski i położeniem ludu polskiego pod Niemcami. Naród angielski okazuje przeważnie mało zrozumienia dla potrzeb ludu polskiego i dziwną niechęć do wszystkiego co jest polskiem. Wydaje się rzeczywiście jakoby w Anglii istniała jakaś znakomicie pracująca maszynieria antypolska. Prądy antypolskie w Anglii — obserwować powinniśmy z uwagą i zdobyć się ewentualnie na energiczną kontrakcję.

Francja interweniuje.

Paryż, 18 maja. (S.) Rząd francuski polecił ambasadorowi swojemu Laurentowi w Berlinie, aby zwrócił uwagę rządu niemieckiego na ciężką odpowiedzialność w sprawie Górnego Śląska. Rząd niemiecki powinien zakazać dowozu wszelkiego materiału wojennego na Górny Śląsk. Materiał wojenny zniszczony być powinien w myśl uchwał komisji koalicyjnej pod przewodnictwem generała Nolleta. Rząd niemiecki zakazać powinien formacjom ochotniczym podróży na Górny Śląsk.

Rząd polski odpowie na mowę Lloyd George'a.

Warszawa, W poniedziałek odbyło się posiedzenie Rady Ministrów w sprawie stanowiska Rządu polskiego wobec mowy Lloyd George'a, oraz wystąpienia Brianda.

Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu prezydent Witos odpowie na mowę Lloyd George'a.

Warszawa, Radio. Wczoraj powrócił do Warszawy minister Sapieha.

Krytyka mowy Lloyd George'a przez prasę koalicyjną.

Bruksela. Prasa belgijska ostro krytykuje mowę Lloyd George'a, która wywołała w Brukseli jak najgorsze wrażenie.

Prasa francuska wyraża się o niej również nieprzychylnie. „Journal” stwierdza, że mowa ta rozbija jedność sprzymierzonych.

„Temps” pisze że doprowadzi ona do rozpacz powstanców górnośląskich, rozzuchwala Niemców, zachęcając ich do czynnego wystąpienia.

Witos osobiście dopilnowuje zamknięcia granic.

Warszawa, Prezydent Witos i minister spraw wewnętrznych Skulski byli w niedzielę w Sosnowcu, by przekonać się bezpośrednio, czy zarządzenia Rządu w sprawie zamknięcia granicy są wykonywane. Ministrowie wydali odpowiednie dyspozycje.

Paryż centrum ciężkości sprawy śląskiej.

Paryż. Prezydent Briand oświadczył ministrowi Sapieże, że w dniu 19 maja przedstawi w Izbie deputowanych sprawę górnośląską.

Warszawa, Radio. „Gazeta Warszawska” pisze: W politycznych kołach francuskich obawiają się, by Briand nie poczynił pewnych ustępstw na rzecz polityki angielskiej. Paryż stanowi centrum ciężkości sprawy śląskiej. Jeżeli będzie stanowczy, zdecydowany i odważny, będzie mógł rozstrzygnąć sprawę według wymagań sprawiedliwości.

Prasa angielska.

Londyn. Prasa angielska zamieszcza naogół komentarze, życzliwe mowie Lloyd George'a. Nieliczne jednak dzienniki zajmują stanowiska odmienne, tak np. „Morning Post” w następujący sposób zaczyna artykuł wstępny:

Z trybuny parlamentu niem. skierowano niejednokrotnie zacięte ataki przeciw nieszczęśliwej Polsce. Wątpimy jednak, czy nawet najzawziętsi zwolennicy Bismarcka mogli posunąć się dalej, niż to uczynił Lloyd George, w Izbie gmin. Zajadła nienawiść Lloyd George'a do Polski, ujawniona przez niego w czasie rokowań paryskich, znalazła jeszcze raz wyraz w obelgach, które można wyłomaczyć tylko przez równy tej nienawiści strach wobec Niemiec. O strachu tym sam Lloyd George wzmiankował w swej mowie.

Śląsk Górny jest arsenałem niemieckim. Stamtąd pochodzą materiały eksplozujące i pociski, od których tysiące żołnierzy angielskich poniosło śmierć. Czyż pozostawimy to wszystko w rękach morderców, którzy dopuścili się najstraszniejszych okrucieństw i pogwałcili wszystkie prawa? Czyż nasi współobywatele, którzy padli na polach bitew Flandrii i Pikardji złożyli naprosto ofiarę swego życia?

Prasa francuska.

Paryż. Omawiając wczorajszą mowę Lloyd George'a, oświadcza „Matin”: Co się obecnie stanie po przeciwstawieniu przez premiera francuskiego nierozważnym wywodom Lloyd George'a tezy rozumu? Nasza polityka nie może być zależną od chwytliwości Lloyd George'a. Mamy za sobą słusność, zdrowy rozum ludzki i siłę. My ponosimy odpowiedzialność za porządek w Europie. Zjednamy mu powagę bez lub z Lloyd George'm.

Pertinax pisze w „Echo de Paris”:

„Dzika mowa pana z Downingstreet udowodniła, że nie posiada obecnie dość spokoju. Byłoby więc dobrze dać mu czas wolny, ażeby znowu zdobył umiarkowanie, które go cechowało za jego lepszych czasów. Trochę spokoju i wyczasów mu potrzeba, spokoju na zielonej trawie wśród spokojnych baranów.

Prasa polska.

Warszawa. Prasa warszawska wyraża się wcale niepoehlebnie o wywodach Lloyd George'a w sprawie Górnego Śląska. „Gazeta Poranna” stwierdza, że nie Polska, lecz Lloyd George łamie traktat. Jego wywody o udziale wojsk niemieckich przy powaleniu powstania górnośląskiego równają się bezpośrednio wezwaniem pod adresem Niemiec, by wkroczyli na G. Śląsk. Polska nie pragnie wojny z Niemcami, lecz w tym wypadku Rząd musi wystąpić z swej biernej neutralności. „Kurjer Poranny” nazywa mowę Lloyd George'a niesłychaną. Feljtonista „Rzeczypospolitej” syczy z mowy George'a i twierdzi, że Prusy winny Lloyd George'a mianować generałem honorowym Reichswehry.

Czesi o położeniu na G. Śląsku.

Specjalny przedstawiciel czeskiego biura prasowego stwierdza, iż na terenie Górnego Śląska panuje zupełny spokój i porządek. Pogranicza pilnie strzegą włościanie i robotnicy. W Rybniku znajduje się załoga włosko francuska. Gliwice, Zabrze i Bytom obsadzili francuzi. Wszędzie powiewają biało-czerwone chorągwie polskie. Powstańcy są pewni przyłączenia Górnego Śląska do Polski. Wszystkie warstwy społeczeństwa tamtejszego gotowe są do wyczerpania ostatnich sił i ostatniej kropli krwi w walce o swe prawa. Wieśniacy oczekują tylko na rozkaz Korfante-go aby wyruszyć na front. Robotnicy na jego rozkaz rozpoczęli pracę. Nigdzie niema śladu gwałtu.

Przegląd polityczny.

Polska.

Sprawy polsko-gdańskie w komisji sejmowej.

Warszawa. Komisja komunikacyjna rozpatrywała wniosek nagły o podwyższeniu rent dla wdów i sierot po emerytach b. dzielnicy prusk. Wniosek powyższy odesłano z przychylną opinią do Komisji Skarbowo-budżetowej. Następnie referowano sprawę układu polsko-gdańskiego w dziedzinie kolei. Przyjęto do wiadomości sprawozdanie o stanie robót i budowie kolei Gdynia-Kokoszki oraz portu w Gdyni. W sprawie tej Komisja postanowiła wyłonić podkomisję. Zaproponowano ustalenie takich samych podkomisji w Komisjach morskiej i wojskowej, które to podkomisje udadzą się do Gdyni dla zbadania stanu robót. Następnie odbyło się pierwsze czytanie projektu ustawy o rozbudowie sieci kolei w Polsce. Projekt powstał na skutek nagłych wniosków o rozbudowie sieci kolejowej, jakie wpływały do Komisji. Referowali sprawę posłowie: Rajsa, Moraczewski i Grabski z Gniezna.

Spis ludności w Rzeczypospolitej.

Spis ludności w Rzeczypospolitej odbędzie się 30 września rb., spis następny 31 grudnia 1930, a dalsze spisy co lat dziesięć.

Handel rosyjsko-polski.

Centralny komitet rosyjskich kooperatyw otwiera w Mińsku filję, której zadaniem będzie regulowanie wywozu z Polski do Rosji. Pod kierownictwa urzędników filji będzie się odbywało przeladowywanie towarów na pogranicznej stacji Niegorełoje. Krąży pogłoska, że bolszewicy zamierzają ułożyć normalny tor kolejowy od Niegorełoje do Mińska.

Miliardowa pożyczka Ameryki dla Polski.

Paryż, 18. maja. »Chicago Tribune« donosi z Waszyngtonu, że przygotowuje się 1 miliardowa pożyczka dla Polski, której bezpieczeństwo zapewnione jest przez źródła komunalne.

Gdańsk.

»Komendant Piłsudski« i »Generał Haller.«

Dnia 16. u. m. rano okręt »Komendant Piłsudski« wyjechał z Finlandji z powrotem do Gdańska, dokąd przybył 18 bm. Ostatnią noc okręt płynął wśród wielkiej burzy. Młoda załoga poniosła trudy uciążliwej podróży i walkę z żywiołem bez najmniejszego szwanku.

Po przybyciu okrętu »Komendant Piłsudski« do Abo przywieziona przez niego załoga została przeniesiona na »O. R. P. Generał Haller« i rozpoczęła natchmiast pełnić służbę.

W więzieniu pruskim w Szczytnie i w Olsztynie.

(Wyciąg z notatnika)

W więzieniu w Szczytnie.

17. 6. 19. Wchodzi do mieszkania sierżant policyjny Burbulla. Powiada zaniepokojony: »Ich habe mit Ihnen allein zu sprechen«. Wchodzi z nim do pokoju. Wyciąga cyrograf czerwony jak krew i komunikuje »przyjemną« wiadomość: »Ich habe den Auftrag Sie zu verhaften«. Powiadam o tem żonie, która przyjmuje wiadomość na pozór obojętnie. Zapalam papierosa i ubieram się w mundur wojskowy. Sierżant bez chelmu towarzyszy mi przez miasto. Nie podpada. Za chwilę zamknęła się za mną brama więzienia szczytńskiego. Odbieram miłą wiadomość, iż żywność otrzymam dopiero jutro. Przychodzi sędzia Dr. Kretschmann. Stańm przed nim. Podejrzany jestem o wydrukowanie, redagowanie i rozszerzanie odezwy »Mile braty«, odezwy konsystorza ewangelickiego do Mazurów i odezwy »Gwiazda w Leleskach«. Jest to »zdrada stanu«. Cóż oni chcą odemnie? Jedy-ną odezwy zreagowałem i podpisałem własnym nazwiskiem, a jest nią »Gwiazda w Leleskach«. Innych odezwy nie redagowałem; nie drukowałem i nie rozszerzałem.

18. 6. 19. Głód. Wczoraj powiedział mi sędzia, iż żywność odbierać mogę z domu, że wolno mi czy-

Po wyjeździe »Komendanta Piłsudskiego« do Helsingforsu odbyło się na okręcie »Generał Haller« po raz pierwszy uroczyste podniesienie polskiej bandery wojennej. Na uroczystości tej zjawił się dowódca pułku bjeernoorskiego, z delegacją korpusu oficerskiego pułku. Przy tej okazji wystosowano telegram do generała Hallera, którego imię okręt nosi. Dnia 18 u. m. »Generał Haller« opuścił Abo i płynąc wzdłuż wybrzeża fińskiego i szwedzkiego, przybył 11 bm. rano do Gdańska. Załoga tego okrętu wykazała w pierwszej swej podróży zupełne wykszolenie, które pozwala mieć nadzieję pomyślnego rozwoju polskiej floty wojennej w niedalekiej przyszłości.

Niemcy.

Syn byłego cesarza Wilhelma Eitel Fryderyk przed sądem.

(S.) Berlin. Przed 9 izbą karną sądu niemieckiego stawał pan Eitel Fryderyk von Hohenzollern oskarżony o przekroczenie prawa dotyczącego lokowania kapitałów na granicę. (Kapitalfluchtgesetz).

Oskarżenie zarzuca panu Eitelowi, że z pomocą domu bankowego Grusser, Philippson'et Co. ulokował 337 000 marek w pewnym banku holenderskim.

Oskarżony ubrany był w surdut czarny i miał na piersiach krzyż żelazny I klasy.

Eitel Fryderyk przyznał się do czynu, zaznaczając iż znajdował się w położeniu przykrem i starać się musiał o utrzymanie swojej rodziny. Bezpieczeństwa zaś w domu nie było. Eitel otrzymywał często listy z groźbami, że dom jego w powietrze wysadzony zostanie. Zachodziła również możliwość, że koalicja obłoży aresztem majątek jego prywatny. Eitel Fryderyk oświadczył także że nie znał prawa dotyczącego lokowania kapitałów za granicę.

Stwierdzono iż Eitel Fryderyk miał w banku Grussera konto pod nazwiskiem »Fritz von Eitel«.

Prokurator von Clausewitz wniósł o 15000 marek kary i skonfiskowanie owych 337000 marek.

Sąd łagodniej na tę sprawę się zapatrywał i skazał byłego pryncza na 5000 marek kary.

Litwa.

Oświadczenie Purickisa.

Litewski minister spraw zagranicznych Purickis, który obecnie bawi w Rydze w celu utworzenia bałtyckiego trójprzymierza, oświadczył przedstawicielom prasy ryskiej co do opublikowanego projektu związania sprawy Wileńs jej ze sprawą Kłajpedy, że w Kownie stanowczo protestuje się przeciwko takiemu projektowi. Dla Litwy posiadanie Wilna jest kwestją bytu i nie może ono być związane z żadną koncesją w obszarze Kłajpedy, która dla Litwy ma o wiele mniejsze znaczenie, gdyż przez uregulowanie granicy z Łotwą, Litwa otrzymała dostęp do morza przez Swenta. Dopiero po zupełnym rozwiązaniu problemu wileńskiego, można myśleć o rozwiązaniu problemu Kłajpedy.

Francja.

Pierwszy miliard.

Par, 18 maja. (S.) Podług doniesienia »Petit Journal« zamieszczają Niemcy złożyć do dnia 30 maja 1 miliard w złocie. »Petit Journal« oświadcza, że gabinet Wirtha po raz pierwszy od czasu zawieszenia broni dał dowód dobrej woli.

Dyplomacja telefoniczna.

Paryż, 18 maja. (S.) »Echo de Paris« donosi o rozmowie telefonicznej pomiędzy Lloydem George i Briandem. Rozmowa usunęła nieporozumienia pomiędzy mężami stanu w większej części. Polska przystępuje do czynu. Konsul generalny w Opolu, który

tać, pisać i palić. Dla tego więc widocznie pożywnia więziennego nie otrzymałem. A żona nie wie nic o tem. Więc cóż? Głód skręca mi wnętrzności. Stoję przy oknie zakratowanym i spoglądam na mury zamczka krzyżackiego unieśmiertelnionego przez Sienkiewicza. Wolam na ludzi przechodzących. Stała jakaś kobieta i chłopak. Mówię, ażeby poszli do żony i powiedzieli, że jestem głodny. Sprawa ta miała dziwne następstwa. Rozeszła się w Szczytnie pogłoska, że w więzieniu szczytńskim morzą głodem jakiegoś Spartakusa. Tłum ludu poszedł przed policją i urządził tam »ajację«. Wytłomaczono ludowi, że to nie Spartakus, lecz tylko — Polak. Za chwilę przychodzi chłopak i przynosi mi sute śniadanie i papierozy. Bogu dzięki.

19. 6. 19. Boże Ciało. Jeden z »kolegów« moich Mazur z pod Wielbarkę, który z żoną odsiadywał 14-dniową karę więzienną za kradzież drobiu, wychodzi dziś z więzienia. Poznałem również drugiego »kolegę«. Jest nim 19-letni Schaller, Berlińczyk. Zbiegł z zakładu poprawy, kradł, schwytano go i osadzono w więzieniu. Wygląda jak chłopak szkolny. Mówi do mnie »ty« po koleżeńsku. Ojciec nauczył go kraść. Zbił go raz i nadwyrył mu oko, ponieważ należycie nie wypełniał swych »obowiązków«. Sch. chwalił się, że uciekł z pociągu będącego w biegu. Dwóch nas tylko w więzieniu, ja i Schaller.

22. 6. 19. Niedziela. W nocy burza szalała. Spadł rzęśisty deszcz. Niecierpliwie się. Spać nie mogę. Ale otóż kawa i gazety. Dymisja Scheidemanna. Niemcy podpisują »N. R. L. grozi, że w odpowiedzi na zakazy

podał wieść o zawarciu zawieszenia broni pomiędzy powstańcami o koalicję został odwołany. Na jego miejsce powołano jeneralnego konsulu [w Królewcu.

Anglja.

Początek odwrotu dyplomatycznego Lloyd Georgea.

Mowa Lloyd Georgea, która zawierała najpotworniejsze insynuacje i oszczerstwa pod adresem Polski została przyjęta przez całą opinię publiczną Francji i Polski z niebywałym oburzeniem. Z Paryża groźno Georgeowi tak bez osłonek opuszczenia Anglii przez Francję i odosobnieniem jej, iż Lloyd George, oceniając należycie olbrzymią potęgę Francji, która dzisiaj jest najsilniejszym państwem na kontynencie, czempredziej zmuszony jest rozpocząć odwrót dyplomatyczny. Pan George czyni to według sławnej recepty dyplomatycznej: oczywiście zaszło nieporozumienie, inkryminowane ustępy winne być inaczej zrozumiane itd. itd.

London. Według »Daily Express« wręczono Francji nowe memorandum rządu angielskiego w którym wskazuje się na to, iż mowa Lloyd Georgea nie została zrozumiana należycie w Francji, zwłaszcza jest groźba Francji w razie pozwolenia na wkroczenie Niemców do G. Śląska nieuzasadniona. Pismo zaznacza dalej, że rząd angielski pragnie, by przedsięwzięto wszystkie możliwe kroki, by zapewnić przeprowadzenie traktatu pokojowego tak przez Polaków jak i przez Niemców.

Przepowiednie »proroków« niemieckich.

(S.) Powstała w Niemczech nowa »wiedza« nazwana »okultyzmem«. Jest to wiedza oparta na pro-roctwach, doświadczeniach spirytystycznych itd. Nasi Michle niemieccy wierzą przeważnie w to wszystko co im owi »prorocy« do wierzenia podają.

Nadesłano nam »proroctwa«, które się obecnie rozpowszechniają w Olsztynie.

Otóż słuchajcie co się wszystko stanie:

W roku 1921. Wybuch nowej wojny światowej. Japonja i Chiny uderzą na Amerykę. Francja stanie po stronie Anglii przeciwko Ameryce. Podczas wojny Anglja otrzyma cios skutkiem powstań w swoich kolonjach.

1922. Pożar światowy się rozszerzy.

1923. Niemcy po 1 i pół roku wojny wystąpią do walki z Francją razem z Rosją. Alzacja i Lotaryngja z powrotem odzyskaną zostanie. Wojna trwać będzie 3 lata. Zwycięzcami będą Ameryka a w Europie Niemcy. Niemcy otrzymają wszystkie dzielnice w wojnie światowej utracone. Austria połączy się z Niemcami. Przy końcu wojny nastąpi rewolucja w Anglii.

1927. Powstanie znowu cesarstwo niemieckie. Odkrycie drugiego księżycy. Odkrycie olbrzymiej komety, którą widzieć można w biały dzień. Trzęsienia ziemi, mianowicie we Włoszech i Francji. Zatopiona przed 11000 laty część świata Atlantis wynurzy się z morza. 7 miesięcy po pojawieniu się komety utonie dumna Anglja w głębokościach morskich. Światowe państwo angielskie rozpadnie się. Kanadę zajmie Ameryka. Niemcy dojdą do niesłychanej potęgi. Światem rządzą będą trzy potężne państwa: Ameryka, Indje i Niemcy. W Niemczech nastąpi nowa reformacja. Dawniejszy cesarz niemiecki chwale ojczyzny nie dożyje. Znajdzie śmierć gwałtowną w Holandji.

Toby było mniej więcej wszystko. Kto nie wierzy, ten niech zmierzy. Długo czekać nie potrzeba, bo tylko 6 lat. Poco się tyle zloszczą gazety niemieckie, kiedy pieczone gołąbki przyjdą im same do gąbki. Okultyzm powinien się stać oficjalną wiedzą wszech-niemiecką.

wydawania gazet polskich i aresztowania redaktorów przedsięwzięcie podobne środki represyjne w Poznańskim. Po przeczytaniu gazet chodzę jak błędny w celi.

Godz. 12. Przynoszą obiad. Zły jestem. Czemuż mnie nie wypuszczą? Za co oni mnie tutaj trzymają? Niech ich . . . . . Chodzę jak zwierz w klatce. Dziś była żona z Maryką i Zygmuntem. Byłem przygnębiony. Żona to zauważyła i utrzymać się nie mogła od płaczu. Te wieczory samotne, to rzecz straszna. Pisać nie mogę. Czy dopiero po ratyfikacji warunków pokojowych przyjdzie wolność? I tak długo czekać trzeba? Cóż to za straszliwi ludzie. Pakują mnie do więzienia bez żadnych dowodów. Osadzają w więzieniu za rzekomą zdradę ich własnej ojczyzny, która mi jest obcą i obojętną. Żona zdenerwowana. Obawia się również aresztowania. Oni do wszystkiego są zdolni.

25. 6. 19. Najgorszy ten wieczór samotny. Czytać nie można gdyż ciemno. Zasnąć nie można długo. Rano wzrok mój pada na szafę więzienną, na kraty, widzę jasno moje położenie, odczuwam niewolę. Wypuszczono mnie na podwórze. »Koledzy« rzną i rąbią drzewo.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

KRONIKA.

Olsztyn, dnia 20. maja 1921.

Kalendarz na sobotę: Feliksa p.

Wschód słońca o g. 3,58; zachód o g. 7,55.

Z Prus Wschodnich.

— (S.) Käthe Schirmacher, znana hakatystka ogłasza w „Allensteiner Zeitung“ artykuł pod tytułem „Die Polen in Deutschland“. Artykuł ten to arsenał głupstw i fałszów, których zbijać nie warto. Przynać musimy jednakże starej panie Schirmacher w jednym zdaniu rację, a nawet uzupełnimy jej wywody. Powiada ona, że w Polsce niema wodociągów, kanalizacji, światła elektrycznego i kintopów. Naturalnie że niema. Możeby tam panna Käthe pojechała z artykułem swoim i odczytywała go w Polsce, byłoby światło i byłby kintop od razu. No i cóż panno Käthe?

— (S.) Zazdrość! „Allensteiner Zeitung“ przytacza nasz protest przeciwko wywodom Lloyda George i dodaje pomiędzy innymi: „Aber Nationalgefühl haben diese Polen, das muss ihnen der Neid lassene“.

— Przesyłki pocztowe na Górny Śląsk. Urzędy pocztowe przyjmują znowu zwykłe i zapisane paczki jako i paczki wartościowe do 500 mk. do miejscowości Górny Śląsk, położonych na zachód od Odry i wzdłuż i na północ od linii kolejowej Opole—Krzyż-bork.

— Ostatnie napomnienie dla posiadaczy wycofanych banknotów 50-markowych. Jak kilkakrotnie donosiliśmy straciły z dniem 31. stycznia b. r. swą ważność jako środek płatniczy banknoty 50-cio markowe z datą 30. listopada 1918 r. Będą one wymieniane w filjach banku rzeszy aż do 31. stycznia 1921, poczem się ich więcej nie będzie przyjmowało.

Z Warmji.

* Dywity. Fundamenty hali do statków nadpowietrznych mają być w powietrze wysadzone. Roboty potrwa około 2—3 tygodni. Jeżeli więc nastąpią detonacje, natenczas niema powodu do żadnego niepokoju.

Z Powiśla

* (S.) Kwidzyn. Kwidzyńska „Die Mitteilungen“ donosi pod tytułem „Polonisierung in Polen“, że wychodząca w Grudziądzu „Weichselpost“ skarży się na fakt, iż w niektórych sklepach w Grudziądzu niema personelu mówiącego po polsku. — Cóżby np. „Die Mitteilungen“ powiedziała, gdyby w Kwidzynie znalazł się kupiec polski, w którego składzie zatrudniony byłby personel nieznający języka niemieckiego? Pewnieby ze skóry wyskoczyła ze złości. W Polsce zaś takie składy istnieją i są może Polacy, którzy w takich składach towar kupują.

* Sztum. Podobnie jak w Kwidzynie ma się też i w Sztumie odbyć uroczysty obchód rocznicy 11. lipca. Przygotowania są w toku.

* Malbork. Wielkie nieszczęście wydarzyło się onegdaj wieczorem około godziny 11. na drodze z koszar trenów do dworca. Popieważ droga była ciemna nie zauważył jadący rowerem wachmistrz Franciszek Abscheck iż naprzeciw niemu jechał wóz zaprzęgowy. Woźnica, który przed chwilą musiał wyminąć jadący automobil i nie zdążył poraz drugi to uczynić, wołaniem chciał przestrzedz cyklistę. Zapóźno. Całym impetem wpadł wachmistrz na dyszel, konie się spłoszyły i potratowały nieszczęśliwca. Odstawiono go natychmiast do koszar gdzie po dziesięciu minutach skonał. Woźnica jest niewinny, ponieważ wóz miał światło ze sobą.

* (S.) Gardeja. Niemcy urządzili tu jak zwykle „eine machtvolle Kundgebung“ i wysłali „flammmenden Protest“ przeciwko oddaniu dworca Polca. Przemawiał na rynku burmistrz Lintze. Po zebraniu odśpiewano „Deutschland, Deutschland“.

Z Mazur.

* (S.) Jąsibork. Hakatystyczna „Johannisburger Zeitung“ pisze o stosunkach górnośląskich pod tytułem: „Frankreich und Polen die Schmarotzer am deutschen Volkskörper“.

* Kronowo pow. lecki. Wielki pożar srożył się w drugie święto w godzinach wieczornych na trzech zabudowaniach gospodarczych w Kronowie pod Sterławkami. Spaliło się 14 budynków należących do gospodarzy Lietke'go, Wieberneil'a i Hermanna. 18 rodzin jest bez dachu, 35 sztuk bydła, 130 owiec i wszelki drób stało się pastwą płomieni. Przyczyny powstania pożaru dotąd nie stwierdzono, choć przypuszcza się, że zachodzi podpalenie. Ponieważ siły miejscowe nie starczyły do gaszenia pożaru, zawołano telefonicznie straż pożarną z Lecu. Niestety zanim ona wyjechała pozostało z budynków jedynie pogorzeliśko.

* Powiat szczycieński. Ażeby wprowadzić niższe ceny za drzewo na tutejszych publicznych targach drzewnych będą w przyszłości do terminów drzewnych w tutejszych rewirach leśnych dopuszeni tylko przedstawiciele krajowego przemysłu drzewnego i tartaki Prus Wschodnich.

Wieś Świętajno, spalona w znacznej swej części podczas inwazji rosyjskiej 1914 roku, posiada teraz po odbudowie wygląd miasteczka. Odbudowa już zupełnie wykończona. Powstało kilka tartaków, które przyczynią się do podniesienia gospodarki miejscowej.

Z dalszych stron.

* Zalewo. Robotnik dominjalny z wioski Taabern odbył w drugie święto na plecach złośliwej krowy niezbyt przyjemną jazdę. Usiadł on się krowie na plecy ażeby odpłoić róg zawadzający. Wystraszona takim ciężarem krowa wybiegła ze swym „jeźdźcem“ przez podwórze na łąkę. Na krzyk robotnika zjawili się kilku osób, którzy rozruchane zwierzę zatrzymali i niefortunnego jeźdźcę oswobodzili.

* Melzak. Przed paru dniami jechał krótko po godzinie 10 wieczorem posiadziciel F. z Ilawy nad Preglem do domu. O 12 w nocy znaleziono go nieżywego z rozbitą czaszką. Prawdopodobnie, będąc głuchym, został zniemacka napadniętym.

— Kantorzystka F. sprzeniewierzyła w pewnej tutejszej firmie sumę 12000 mk. i sfalszowała książki kasowe. Współpracownik jeden wkrótce fałszerstwa odkrył tak iż pieniądze na czas jeszcze aresztem obłożono.

* Licbark. W jednej z ostatnich nocy skradzione zostały pewnemu posiadzicielowi ziemskiemu z powiatu Licbrskiego dwie konie wartościowych ze stajni. Podczas targu na konie w Licbarku udało się policji ująć dwóch o kradzież podejrzanych ludzi. Prowadzili oni dwa konie wraz wozem i uprzężą, które zapewne z innej kradzieży pochodzą. Aresztowani podali się jeden jako handlarz Paweł Stahlcius drugi jako pomocnik handlowy Maksymilian Barkowski, oboje z Tyłz. W toku śledztwa wykazało się, że są to zawodowi złodzieje koni, którzy niepokoił całą prowincję. Mieli oni przy sobie liczne mapy, aparat do drukowania i fałszywe pieczęcie, zapomocą których wykonywali fałszywe atesty dla koni. Interes musiał iść znakomicie skoro znaleziono przy nich 30 000 mk. gotówki. Stahlcius chciał policjantowi, który go pilnował podarować 4000 mk, chcąc się przez to pozbyć odpowiedzialności za pochodzenie tych pieniędzy. Sumienny urzędnik nie przyjął zaofiarowanej sumy, lecz kazał ją obłożyć aresztem.

Z Polski.

— (S.) Artykułik nasz p. t. „W obronie Rodaków w Suskiem“ odbija się echem w Polsce.

* Kartuzy. Obchód 3 maja odbył się u nas wspólnie. Rano o godz. 6 pobudka; o godz. 10 nabożeństwo polowe na Rynku. Mszę św. odprawił ks. wojskowy, przy Mszy przygrywała orkiestra wojskowa. Po Mszy wygłosił na Rynku kazanie ks. wojskowy, stósowne do uroczystości. Po kazaniu odbył się pochód ulicami: na przodzie szła orkiestra wojskowa, potem wojsko, wszystkie towarzystwa i cechy z sztandarami. Pochód stanął przed Starostwem, gdzie przemówił naczelnik poczty p. Krzyżek i burmistrz, który oznajmił zebranyim iż ul. Podgórna została przez zarząd miejscowy prechtrzczona na ulice 3 Maja. Tow. „Lutnia“ odśpiewało stósowne pieśni. Potem pochód ruszył na Rynek, gdzie się rozszedł. Po południu o godz. 1/24-tej odbył się na wzgórzu Wolności koncert kapeli wojskowej. Publiczności z miejsc i okolicy zebrało się bardzo wiele. Cały obchód odbył się wspólnie.

* Grudziądz. Zjazd delegatów związku kół śpiewackich na Pomorze, Warmię i w. m. Gdańsk. Dnia 11 czerwca odbędzie się w Grudziądzu roczne walne zebranie delegatów kół śpiewackich, należących do Związku, obejmującego Pomorze, w. m. Gdańsk i Warmię. Zebranie odbędzie się w „Bazarze“ o godz. 230 po południu. Porządek obrad: 1) Zagajenie, 2) Stwierdzenie legitymacji, 3) Protokół ostatniego zebrania. 4) Sprawozdania poszczególnych prezesów okręgowych. 5) Podwyższenie składek i wstępny. 6) Uchwalenie miejsca przyszłego zjazdu delegatów. 7) Sprawa związkowego zjazdu śpiewackiego. 8) Wolne wnioski. 9) Wykład ks. patrona o w. ćwiczeniu pieśni chórowych połączonych z lekcją próbna.

Każde koło winno przysłać na 25 członków jednego delegata. Skarbnik kasować będzie składki związkowe za rok 1920—21.

Zarząd Związku poczynił starania o zniżkę kolejową dla delegatów i zawiadomi o wyniku ich za pośrednictwem gazet.

* Poznań. Dnia 2 i 3 maja odbył się tutaj wielki zjazd delegatów urzędników pocztowych z byłej dzielnicy pruskiej. W jeździe brali udział 2 delegatów Ministerstwa P. i T. I posel do Sejmu i około 300 delegatów i członków związków pocztowców. Cel zjazdu był spoić wszystkie koła, towarzystwa i związki w jeden związek pocztowców dla zachodniej Polski. Zjednoczenie przedstawiało się początkowo dość trudnym, jednakowoż usunawszy przeszkodę, połączenie nastąpiło odrazu.

Z Niemiec.

* Bochum. Przeniesienie biura Konsulatu Rzeszpl. Polskiej w Essen. Z dniem 17. maja 1921 r. przenióst Konsulat w Essen biura swe na ulicę Bahnhofstr. 90/92, tuż przy Limbeckerplatz, 10 minut od głównego dworca kolei żelaznej.

Po trzydniowych obradach, które prowadzone były przeważnie z wykluczeniem publiczności, skazał sąd przysięgłych na śmierć górnik Augusta Zywiekiego, z Huels, który w lipcu 1918 roku zamordował żyjącą z nim Amandę Demską, rozbijając jej czaszkę młotem, poczem zwłoki zagrzebał i zamurował w sklepie.

* Dortmund. 43-letni górnik Karol Heinemann mieszkający przy ulicy Burgholzstr. 201a został podczas ostatniej burzy dnia 10. maja przez pioruna zabity, gdy znajdował się w swoim ogrodzie.

* Dyseldorf. W Dyseldorfie polecają rzeźnicy wołowinę po 7 i 9 mk, mięso do pieczenia po 9 mk, najlepszą wątrobiankę i kielbasę po 12 mk, w Wanne płacą za wołowinę 10, za wieprzowinę 15 mk. Tak samo w Dortmundzie otrzymać można wołowinę po 7 i 9 mk. W Bochumie dotychczas rzeźnicy pobierają o 4 do 6 mk. więcej. Czas byłby najwyższy, aby ceny wyrównano.

Ruch towarzystw.

Waplewo. W niedzielę dnia 22. bm. o godzinie 6 po południu odbędzie się zebranie Z. Z. P. w Waplewie na sali p. Beutlera. Wszystkich członków zaprasza uprzejmie Zarząd.

Sztum. Zebranie tow. św. Kingi odbędzie się w niedzielę dnia 25-go bm. zaraz po niesporach. Na porządku dziennym ważne sprawy towarzystwa.

Podstolin. W niedzielę dnia 22. bm. odbędzie się o godzinie 12 posiedzenie Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w zwykłym lokalu.

Zajezerze. W niedzielę dnia 22. bm. odbędzie się o godzinie 3-ciej po poł. posiedzenie Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w zwykłym lokalu.

Szenwiza. W niedzielę dnia 22. bm. odbędzie się o godzinie 3-ciej po południu posiedzenie Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w zwykłym lokalu.

Trzciano. W niedzielę dnia 22. 5. po południu o godz. 5 odbędzie się zebranie towarzystwa ludowego. Na zebraniu przemawia redaktor „Gazety Polskiej“ p. Łydko.

Biura Związkowe.

Sekretariat obwodowy na Warmię urzęduje w Olsztynie przy ul. Dworcowej nr. 87 (Hotel International) od godz. 8 rana do 3 popoł.; w niedzielę i święta od godziny 1—2 w południu.

Sekretariat obwodowy na Powiśle urzęduje w Sztumie, Am Kreishaus 67. Godziny biurowe od 9—12 i od 3—6; w niedzielę i święta od 1—2 w południu.

Rodacy i Rodaczki! W każdej potrzebie winniście się zgłaszać do naszych biur związkowych, w których napewno znajdziecie radę i pomoc. W biurach naszych stale znajduje się pewien zapas najnowszych numerów „Gazety“. Kto zatem przez niedopatrznie poczty nie odbierze gazety, może zażądać odnośnego numeru w naszych biurach a zarazem w biurze może podać reklamację do poczty.

Sekretarz Jeneralny Związku Polaków.

Patronat Związku Robotników

MA PRACĘ:

1. dla 1 chłopca 14—16 lat do każdej pracy.
2. dla 1 chłopca 14—16 lat jako pasterza lub starszego samotnego człowieka do 20 sztuk bydła.
3. dla 1 starszego pastucha samotnego.
4. dla 1 akordnika z 10 dziewczynami.
5. dla rodziny z 2 lub więcej szarwarkami.
6. dla pastucha starszego i chłopca do 16 lat.
7. dla 8—10 dziewcząt do akordowej pracy.
8. dla starszego pastucha samotnego.
9. dla 1 dziewczyny do wszelkiej pracy.
10. Dla 6 dziewczyn do akordowej pracy.

Patronat Związku Robotników

POSZUKUJE PRACY:

1. dla urzędnika (gospodarczego 28 lat, kawalera, zaraz.
2. dla urzędnika gospod., żonatego, rannego w rękę, pisze na maszynie, przechodzi kurs gospodarczy, od lipca.
3. dla kowala z 2 szarwarkami, zaraz.
4. dla kowala z 1 uczniem i 1 szarwarkiem, zaraz.
5. dla kuczera starszego bez szarwaku.
6. dla 1 robotnika, bez szarwaku, żona chodzi do pracy
7. dla młynarza, zna się na rybołówstwie, zgodzi się także jako robotnik bez szarwaku, żonaty.
8. dla kuczera lub włóдаря, zgodzi się jako robotnik, jeden chłopiec jako szarwark.
9. dla włóдаря lub akordnika.
10. dla kuczera z 2 dziewczynami.
11. dla robotnika, żona do pracy, bez szarwaku.
12. dla robotnika z 1 dziewczyną.
13. dla kowala, doskonały maszynista, pracował kilka lat w fabrykach.
14. dla robotnika, 1 szarwark, (zna się na robotach wodnych).
15. dla 1 żon. przodownika z 3—5 dziewczynami zgodzi się także jako robotnik bez szarwaku dla 10 dziewcząt.
16. dla ceglarskiego żonatego.
17. dla starszego robotnika z większą rodziną.
18. dla 1 akordnika.
19. dla 1 robotnika znającego mularstwo i ceglarnstwo od 1. października rb.

T. Odrowski, Patron!

Marienwerder Herrenstr. 14, tel. 382.

Na przyjęcie do Komunii św.

polecam:

książeczki do nabożeństwa od 2 do 75 mk.

polskie i niemieckie

różańce . . . . . 3 do 120 mk.

dalej:

świece, łańcuszki, medaliki, szkaplerze, obrazki.

J. Pieniężna, Dolno Kościelna (Unterkirchenstr.) 12

Baczność! Proszę czytać i skorzystać z tej taniej oferty. Baczność!

Muśliny i woale białe i kolorowe na suknie w modn. deseniach po 27, 24, 19.50, 18, 15, 12 mk. za metr.

Materiały wełniane i półwełniane na suknie i kostjumy w dużym wyborze po 58.-, 45.-, 36.-, 27.-, 21.-, 18.- mk. za metr.

Jedwabie na suknie i bluzki gładkie i w deseń, tylko dobre wyroby | po 98.-, 75.-, 60.-, 45.-, 39.- mk. za metr.

Płótna białe i niebielone na koszule po 18.-, 15.-, 13.50, 12.-, 9.75, 8.75, 7.50 mk. za metr.

Płótna na pościelu w kratki 130 cm szerokie po 24.- mk., 80 cm szerokie po 12.75 mk.

Inlety (drylichy) czerwone i w paski 130 cm szerokie po 36.- mk., 80 cm szerokie po 15.75 mk.

Materiały na ubrania i paletoty tylko dobre fabrykaty czarne i kolorowe po 120.-, 90.-, 75.-, 60.-, 45.-, 36.- mk. za metr.

Maszyny do szycia fabryki „Kayser“ po znacznie niższych cenach.

Fartuchy damskie z szelkami . . . . . 19.50 mk.
" " bez szelków . . . . . 15.50 "
" " wiedeńskie . . . . . 21.00 "

Koszule damskie białe . . . . . 27.50 mk.
Kaftaniki " " . . . . . 26.00 "
Spódnice " " . . . . . 36.00 "

Płaszcz latowe damskie . . . . . już po 125.- mk.
Kostjumy " " " " . . . . . 125.- "
Bluzki białe i kolorowe . . . . . 24.- "

Ubrania męskie z dobrych materji . . . . . 295.- mk.
Paletoty " " " " . . . . . 175.- "
Ubrania czarne do Kom. św. . . . . . 275.- "
Spodnie sukienne . . . . . już po 58.- "
Kamizelki " " " " . . . . . 36.- "

Kapelusze słomiane męskie . . . . . 15.- mk.
" " dla dzieci . . . . . 12.- "

Bawełna do tkania
niebielona pojed. Nr. 12 Nr. 16, kręcona Nr. 12 Nr. 16
a funt angielski 26.- 28.- 30.- 32.-
biała 34.- 36.- 38.- 40.-
" czerwona i modra także na składzie.

Kołdry białe i kolorowe . . . . . już po 58.- mk.
Obrusy " " " " . . . . . 48.- "

Kto tanio i rzetelnie chce zdobyć towar, ten kupuje tylko w firmie

W. Mulczyński, Wartembork, Rynek 94

Telefon 41. (Właściciele Kowalski & Szulc.) W niedzielę jest skład zamknięty.

TANIE KSIĄŻKI !!

W obronie matki ziemi	3'50
Żywcem zamurwana	3'—
Władysław Herman (pow. hist.)	4'—
Pan Twardowski	2'50
Wierna Róża	4'—
Przygody Janka	2'—
Zmazana wina	—'60
Pani majstrowa	—'75
Bajki ludowe	2'—
Genowefa	1'75
Na tropie zbrodniarzy	1'50
Opowieść o św. Elżbiecie	1'50
Orlenko (powieść kozacka)	1'50
Przygody rozbitka angielskiego 3 tomy	12'—
Białe dowódzca Indjan	1'—
Ks. L. Goffinego (Wykład ewangelji i lekcji . . . . .)	20'—
Nabożeństwo do Najśw. S. J.	1'50
Nowenna do św. Antoniego	—'40
5 Nowenn do N. M. P.	—'40
Kubek wody	} sztuka
Odpuść nam	
Ostatni wiatyk	} 15 fen.
Pan Bóg swoich nie opuszcza	
Przekłństwo	} 5 mk.
Wyleczenie mędrka	
Listownik	

poleca:

Księgarnia

Gazety Olsztyńskiej.

Na miesiąc czerwiec

abonować można także na wszystkich pocztach naszą „Gazetę“.
Prosimy załączony kwit wyciąć i z pieniędzmi oddać na pocztę.

Zamówienie „Gazety“.

Ioh bestelle hiermit für den Monat Juni die polnische Zeitung

„Gazeta Olsztyńska“

aus Allenstein mit Zustellung und zahle 3 Mk. Imię, nazwisko i adres (Vor- und Zuname und Adresse):

Obige 3 Mk. erhalten zu haben bescheinigt

Gospodarzom z Warmji i Mazur do wiadomości, że z dniem 1 maja r. b. otwarte zostało

w Olsztynie

przy ulicy Cesarskiej 35

Biuro pośredniczeń gospodarstw.

M. Seydak

Olsztyn, Cesarska 35.

Do polskiego dworu potrzebna dobrze polecona **gospodyni**

doświadczona w gotowaniu, prasowaniu i chowie drobiu. Zgłoszenia z podaniem pretensyj i kopie świadectw przyjm. »Gazeta Olsztyńska« pod Nr. 500.

OBRAZY

w ramkach i bez

poleca

księg. „Gaz. Olsztyńskiej“

przy Rynku Rybnym.

Tanio do sprzedania.

Do sprzedania są następujące przedmioty garderoby męskiej:

zimowe palety z futrzanym kołnierzem, ubranie sportowe razem z owijaczami (Wickelgamaschen) i buty czarne.

Wszystko w używanym stanie.

Dowiedzieć się można w ekspedycji »Gazety Olsztyńskiej«.